

Handleiding bij gebruik dvd-box

Waarschuwing: Deze serie is gemaakt als demonstratiemateriaal voor de schematherapie. Het is uitdrukkelijk niet een doe- het- zelf- cursus op dvd!

Wilt U zich bekwamen in de schematherapie dan is een cursus met daarop volgende intervisie of eventueel supervisie noodzakelijk.

De opzet van de ‘Therapietechnieken’ serie is als volgt: aan de hand van fragmenten, welke wisselend van lengte zijn, al naar gelang de techniek die gedemonstreerd wordt (4-25 minuten) worden technieken uit de schematherapie gedemonstreerd. De serie is gemaakt met subsidie van het College van Zorgverzekeraars met als doel de implementatie van schematherapie voor de Borderline Persoonlijkheidsstoornis. Veel fragmenten kunnen echter ook gebruikt worden als voorbeeld voor ‘gewone’ schematherapie. Een aantal fragmenten zijn specifiek gericht op werken met het ‘modusmodel’ voor de Borderline Persoonlijkheidsstoornis.

Opzet dvd-box

De box bestaat uit 7 dvd’s.

DVD 1 gaat vooral over de start van de therapie: hier wordt de start van de therapie gedemonstreerd, het contact maken, uitleg van de rationale en demonstratie van de therapeutische houding, vervolgens worden de schemavragenlijst uitgelegd en nabesproken. Deze lijsten zijn te downloaden via de website. Vervolgens wordt samen met de patiënt een casusconceptualisatie gemaakt. Ook dit formulier kan gedownload worden. De informatie die meegegeven wordt is een folder uitgebracht door Psychopraxis. Ook deze is te downloaden.

DVD 2 legt het modusmodel uit en laat zien hoe limited re-parenting van het verlaten kind plaatsvindt. Vervolgens worden drie technieken gedemonstreerd om met de beschermer om te gaan.

DVD 3 laat experiëntiële technieken zien nl. imaginatie en rescripting. Het eerste fragment imaginatie bij casusconceptualisatie wordt gebruikt in de intake/assessmentfase. Imaginatie en rescripting met de verschillende varianten daarvan wordt gebruikt in de loop van de therapie.

DVD 4 geeft verschillende demonstraties van het omgaan met de straffende/strengere ouder kant. Daarnaast worden verschillende manieren van empathisch confronteren getoond.

DVD 5 laat zien hoe omgegaan kan worden met de boze kind modus. Daarnaast wordt de boze beschermer getoond. Ook hebben patiënten vaak een boze kant van de gezonde volwassene. Dit is uitdrukkelijk niet de boze kind modus. Gedemonstreerd wordt hoe de therapeut hiermee kan omgaan en kan toewerken naar adequate assertiviteit.

Fragmenten 4 en 5 dienen achter elkaar gezien te worden. Fragment 4 laat zien hoe de therapeute de verliefdheid van de patiënt niet beantwoordt en aan limit-setting doet. Het volgende fragment laat zien hoe de patiënt eerst in de boze kind modus binnenkomt en vervolgens zijn verlaten kind kant kan laten zien door de empathische houding van de therapeut.

DVD 6 laat cognitieve technieken zoals het schemadagboek of modusdagboek. Beide dagboeken zijn te downloaden. Ook wordt een demonstratie gegeven van het gebruik van de flashcard. Fragmenten 1 en 2 kunnen het best na elkaar gezien worden. Ook wordt de neerwaartse pijl techniek gedemonstreerd welke vaak in het begin van de therapie gebruikt wordt om de schema's te identificeren.

Vervolgens worden twee demonstraties gegeven van limit-setting.

DVD 7 laat een historisch rollenspel zien, dit is een gecombineerde techniek met cognitieve elementen, experiëntiële elementen en gedragselementen. Ook hiervoor is een formulier te downloaden.

Vervolgens worden een aantal technieken getoond om de gezonde volwassene kant uit te bouwen en te versterken: motiveren nieuw gedrag, imaginatie in de toekomst/nieuw gedrag. Ten slotte wordt ingegaan op het doorbreken van een dysfunctionele partnerkeuze en gewerkt aan een gezonde, meer functionele partnerkeuze.

Achtergrond 4 patiënten:

Sanne

Zij is te zien in de volgende fragmenten: *DVD 1: 1,2,3 en 4. DVD 2: 1. DVD 3: 1, 2, 3 en 4. DVD 4: 1,3,en 4. DVD 6: 1,2 en 3.*

Clte is een 37-jarige vrouw die alleen woont. Ze is enig kind. Ze heeft zich aangemeld op de polikliniek voor allerlei klachten: het loopt niet goed in haar leven, ze heeft geen partner, geen werk, voelt zich eenzaam, angstig, somber en leeg. Ze heeft al vele hulpverleners versleten. Ze is een tijd behoorlijk depressief geweest, is daarvoor ook opgenomen geweest in een psychiatrisch ziekenhuis. Ze heeft een ts gedaan met pillen. Ze snijdt zichzelf af en toe met een scheermesje. Ze heeft een nare jeugd gehad: moeder was volgens clte zelf een borderline, alcoholiste en volstrekt onbetrouwbaar. Er is sprake geweest van seksueel misbruik in het verleden. Clte heeft als diagnose Borderline persoonlijkheidsstoornis.

Monique 1

Zij is te zien in de volgende fragmenten: *DVD 2: 2. DVD 4: 2 en 5. DVD 6: 4. DVD 7: 1, 2, 3 en 4.*

Clte is een vrouw van in de veertig. Heeft een zwaar leven achter de rug. Ze is een tijdje drugsverslaafd geweest (2 jaar). Is toen afgekickt. Ze heeft daarna een alcoholprobleem gehad, heeft dat nu enigszins onder controle. Ze heeft geen werk, leeft van een uitkering. Ze heeft veel wisselende relaties. Als ze in de kroeg staat duikt ze vaak met iemand het bed in omdat ze dan bevestiging zoekt. Moeder zat in de prostitutie. Vader is weggelopen. Ze is grotendeels door oma opgevoed. Ze is al vroeg op zichzelf gaan wonen, heeft weinig richting en structuur gekregen. Ze heeft in het verleden 2 x een ts gedaan. Als ze zich ongelukkig voelt automutileert ze d.m.v. snijden en branden. Diagnose: Borderline persoonlijkheidsstoornis.

Ton

Hij is te zien in de volgende fragmenten: *DVD 4: 6 en 7. DVD 5: 1, 2, 3, 4 en 5. DVD 6: 5.*

Clt is begin veertig en opgegroeid in een wat asociaal milieu. Er werd thuis niet veel naar hem omgekeken. Hij heeft zijn school niet afgemaakt en is al vroeg allerlei baantjes gaan zoeken. Thuis werd het niet zo nauw genomen met het naleven van de wet. Zijn vader heeft een tijdje in de gevangenis gezeten voor fraude en moeder moest de kinderen alleen opvoeden. Met alle kinderen zijn er problemen. Hij heeft al vroeg geleerd stoer te doen. Hij heeft allerlei slimme handeltjes opgezet. Hij is net aan de echte criminaliteit ontsnapt, maar veel vrienden hebben wel een strafblad. Hij heeft ook regelmatig op het politiebureau gezeten voor diefstalletjes en

brandstichting. Vrouwen vindt hij leuk, maar onbereikbare wezens. Van praten over gevoelens moet hij niet zoveel hebben, meer ruwe bolster blanke pit. Hij loopt iedere keer vast in relaties en werk en is via het maatschappelijk werk van de politie bij de RIAGG gekomen. Diagnose: borderline persoonlijkheidsstoornis.

Monique 2

Zij is te zien in de volgende fragmenten: *DVD 2: 3, 4 en 5.*

Clte is in de dertig. Er zijn veel problemen in haar leven: geen werk, ze gaat intimiteit uit de weg. Ze heeft haar schoolopleiding niet afgemaakt. Ze heeft weinig vrienden omdat ze zich veel terugtrekt. Ze is vaak somber, ligt dan in bed. Ze heeft ook de neiging veel te drinken en te blowen. Ze wil het liefst zo min mogelijk voelen en bij problemen stilstaan. Als ze daar nl. wel bij gaat stilstaan komen allerlei nare herinneringen naar boven zoals mishandeling vroeger en veel alleen thuis zijn. Zij moest voor haar broertjes en zusjes zorgen. Ze voelt eigenlijk niet en leeft veel aan de oppervlakte. Omdat het eigenlijk al heel lang niet goed gaat heeft ze zich toch aangemeld op de polikliniek. Diagnose: Borderline persoonlijkheidsstoornis.

Toelichting bij de verschillende fragmenten

Bij de volgende fragmenten zijn formulieren te downloaden.

DVD 1: fragment 2 en 3: schemavragenlijsten: Young Schema Questionnaire, Young Parent Inventory, Young Rye Avoidance Inventory, Young Compensatory Inventory. Ook raden wij aan om de Young Schema Questionnaire welke is onderzocht door Marleen Rijkeboer te gebruiken. Deze is te verkrijgen via Marleen Rijkeboer: Ambulatorium Utrecht. Verder is in ontwikkeling de YAMI-vragenlijst: de Young Modus vragenlijst. Hiervoor kunt U terecht bij Jill Lobbestael: Universiteit Maastricht. Er wordt ook informatie meegegeven. Deze informatie is gehaald uit Psychopraxis. Deze informatiefolder is ook te downloaden.

YSQ L2

YPI

YRAI

YCI

Informatiefolder Psychopraxis

DVD1: fragment 4: een formulier om een casusconceptualisatie te maken

Casusconceptualisatie

DVD2: uitleg van het modusmodel: een formulier om het modusmodel uit te leggen. Wij zouden de gezonde volwassene toevoegen

Modusmodel

DVD 6: 1 Schemadagboek en modi-dagboek. Beide formulieren kunnen gebruikt worden

Schemadagboek

Modidagboek

DVD 6: 2 Flashcard

Flashcard

DVD 7: 1 Formulier om historisch rollenspel in kaart te brengen en de centrale en alternatieve interpretaties te laten scoren.

Historisch rollenspel